

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(Συνεδρίασις τῆς 12/24 Μαρτ. 91).

Πρόεδρος Μ. Ἀρμυστής.

Ἀπόντες οἱ κ.κ. Τέλλος, Πασχά-
λης καὶ Βοντιζιάνος.

Ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικά τῆς
προηγούμενης συνεδριάσεως.

Παλαιολόγος, καταθέτει ἀναφορὰν
τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀγ. Τύ-
χωνος τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, δι-
ῆς αἰτεῖται ὅπως ἡ Κυβέρνησις βοη-
θήσῃ αὐτοῖς εἰς ἀνέγερσιν σχολείου,
παρακαλεῖ δὲ τὴν Κυβέρνησιν ἵνα
λάβῃ ὑπὸ εὐμενῆ σκέψιν τὴν αἴτησιν
τῶν ἀναφερομένων, ὅτινες τυγχά-
νουσιν ἄξιοι βοήθειας.

Μιχαηλίδης ἐπερωτᾷ ἂν θὰ ἦτο
διατεθειμένη ἡ Κυβέρν. νὰ ἐξοδεύσῃ
ποσὴν τι πρὸς καθαρισμόν τοῦ ὑπάρ-
χοντος λιμένος Πάφου.

Λοῦ, ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ ζήτημα
τοῦτο ἐφέρθη πρὸ τοῦ Μ. Ἀρμυστοῦ
τελευταίως ἐπισκεφθέντος τὴν Πάφον,
διετράχθη δὲ ὁ μηχανικὸς τῆς Κυ-
βέρν. ὅπως ἐξετάσῃ τὸ μέρος καὶ ἡ κά-
μη ἐλθεῖσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἥτις
ἅμα ληφθῇ θὰ τύχῃ τῆς σκέψεως τῆς
Κυβερνήσεως.

Λιασιδης, προτείνει τὸ ἐξῆς ψήφι-
σμα. «Τὸ Συμβούλιον ἐφιστᾷ τὴν
προσοχὴν τῆς Κυβέρν. ἐπὶ τοῦ μεγά-
λου ἀδικήματός, τὸ ὁποῖον προσγίνε-
ται τοῖς γεωργοῖς τῆς νήσου διὰ τῆς
ἐξακολουθητικῆς δεκατίσεως τοῦ σπό-
ρου τῶν σιτηρῶν, ὅσους κατ' ἔτος
σπεύρεται, καὶ γνωματεύει ὅτι ἡ Κυ-
βέρν. δεόν νὰ λαβῇ μέτρα, ὅπως τὸ
ποσόν, τὸ κατ' ἔτος σπειρόμενον, ἀπαλ-
λαγῇ τῆς δεκατίσεως». Ἀναπτύσσων
τὴν πρότασίν του λέγει ὅτι, τὸ ζήτη-
μα ἀφορᾷ τὴν γεωργίαν καὶ εἶναι ἐκ
τῶν σπουδαιονέρων. Κατὰ συνήθειαν

Γενικά

ὡς

χωρῖα
φορολογία
ἐγκλήματα

ΝΟΝ ΣΥΜΒ.
Αγ. Τύχωνος
Α. Παλαιολόγος
Μ. Μιχαηλίδης
Δημ. Ἐρχα
Πρεμιά
Πάφος
Α. Λοῦ
Ι. Λιασιδης
Ρ. Ματθεῖ
J. Swettenham
W. Collyer
(Κυρίου) Κυπριακὸς Οὐνονομίτης

ἐπικρατήσασαν δὲν ἐξαιρεῖται τῆς δεκάτης ὁ σπόρος ὃ τελεῖς εἰς τὴν γῆν πρὸς παραγωγὴν, ἐνῷ ἐδεκατίσθη κατὰ προηγούμενον ἔτος· διὰ τῆς ἐξακολουθητικῆς ταύτης δεκατίας, ἡ Κυβέρν. λαμβάνει ποσὸν ἀνώτερον ἐκείνου, τὸ ὅποιον ὁ νόμος ὀρίζει. Εἶναι ἀληθές ὅτι, ὁ Ὀθωμανὸς νομοθέτης τηρεῖ σιγὴν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐν τῇ Ὀθωμ. νόμῳ δὲν ὑπάρχει ἄρθρον ἐρρίζον σαφῶς ὅτι ὁ σπόρος πρέπει νὰ δεκατίζηται καὶ δὲν βλέπω ποῦ βασιίζεται ἡ ἐπικρατήσασα συνήθεια, καθ' ἣν ὁ σπόρος δὲν ἐξαιρεῖται τῆς δεκάτης· οὐδεὶς δύναται νὰ βασισθῇ ἐπὶ δικαίων καὶ λογικῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ σπόρος πρέπει νὰ δεκατίζηται ἐξακολουθητικῶς, νὰ ὑποστηρίξη ἀηλ. ὅτι ὁ χωρικὸς πρέπει νὰ πληρώσῃ δεκάτην ἀνωτέραν ἐκείνης, ἣν ὥρισεν ὁ νόμος· ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ σπόρου διετέθη ἄλλως πῶς, ἡ Κυβέρν. δὲν θὰ ἔχῃ βεβαίως τὸ δικαίωμα νὰ δεκατίσῃ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἄλλως διετέθη. Κατ' ἀρχὴν λοιπὸν τὸ ζήτημα τῆς ἐξαίρεσεως τῆς δεκάτης τοῦ σπόρου εἶναι οὐ μόνον λογικόν, ἀλλὰ καὶ δίκαιον ὥστε ἡ ἐπιψήφισις τῆς προτάσεώς μου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου θὰ ἦναι, νομίζω, ἔργον προνοίας.

Ματέη. "Ὅσα εἶπεν ὁ φίλος μου κ. Λιασιδῆς εἶναι πολλὰ ὀρθὰ λόγια· καὶ μὲ μεγάλην μου λύπην παρατηρῶ ὅτι ἡ Κυβέρν. δὲν ἔκαμε τίποτε καλὸν εἰς τὸν γεωργόν· ἐχάρισε τὴν δεκατίαν εἰς τὰ πομιλῶρια καὶ μαρούλλια, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ τρώγουσιν οἱ πολῖται καὶ οἱ χωρικοὶ τίποτε δὲν ὠφελοῦνται, καὶ δὲν ἐπρόσβην χάριση τοῦ χωρικοῦ τὰ κουκιά καὶ τὰ φασούλλια, μὲ τὰ ὅποια τρέφεται διὰ τοῦτο εἶναι δίκαιον ἡ Κυβέρν. νὰ ἐπιστήτῃ τὴν προσοχὴν τῆς διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ σπόρου.

Σουίτεγχαμ, ἐγείρομαι ὅπως ἀντιστῶ κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης. τὸ προτεῖνον ἐντ. μέλος εἶπεν ὅτι ἡ Κυβέρν. λαμβάνει δις τὴν δεκάτην τοῦ σπόρου. (Λιασιδῆς, εἶπον ὅτι λαμβάνει ἐξακολουθητικὴν τὴν δεκάτην, ὅχι διπλῇ). "Ἐστω παρατηρῶ ὅτι οἱ κόκοι, οἱ ὅποιοι τίθενται εἰς τὴν γῆν, γάνονται, ἐκεῖνο δὲ, ὅπερ βλαστάνει,

εἶναι· τὸ ἄγυρον μετὰ τοῦ καρποῦ,
ὥστε ὅ,τι δεκατίζομεν δὲν εἶναι ὁ
σπόρος, ἀλλὰ τὸ παραχθὲν ἐξ αὐτοῦ.
—Λέγει καὶ πολλὰ ἄλλα ὁ κ. Σιούτεγ-
χαμ πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς προτά-
σεως.

Λιατίδης. Ἔθεσα σαφῶς τὸ ζήτημα
ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου, ὑπέδειξα
δηλονότι ὅτι πρὸς παραγωγὴν σιτη-
ρῶν ἦτο ἀνάγκη νὰ τεθῇ σπόρος ἐν
τῇ γῇ. Ὁ σπόρος δὲ οὗτος ἐδεκατίσθη
εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ὁ σπόρος τιθέ-
μενος εἰς τὴν γῆν μεταβάλλεται εἰς
χόρτον, ἐξ οὗ γίνεται τὸ νέον γέννημα,
εὐχαριστῶ δὲ τὸν ἐντιμον Ἀρχιλογι-
στὴν, διότι μοι ὑπενθύμισε πρᾶγμα,
ὅπερ ἐγνώριζον. Τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ
ἐπὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως
ἦλθεν εἰς τὸ μέσον καὶ ἡ Ὁθωμ. Κυ-
βερν. ἀισθανθεῖσα τὸ ἀδίκημα, ἠθέ-
λητε νὰ ἐξουδετερώσῃ τοῦτο δι' ἄλλων
παραχωρήσεων ἐπέτρεψε δηλ. εἰς τοὺς
ὑπαλλήλους τῆς δεκάτης νὰ φαίνων-
ται ὑπαιώτεροι εἰς τὴν δεκάτῃσιν κα-
τὰ συνέπειαν τὰ κονδυλιὰ ἦσαν ἀπ-
ηλλαγμένα δεκατίσεως, καὶ οἱ ὑπάλ-
ληλοι ἠλάμβανον τὴν δεκάτην ἐκ τῶν
ἐλωνίων ἐξ ὅλης τῆς ποιότητος.
—Λέγει καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς ἀπό-
δειξιν.

Κόλλυερ, ἐγείρεται ὑπὲρ τῆς τάξε-
ως, λέγων ὅτι ὁ εἰσηγητὴς ἐξῆλθε τοῦ
θέματος του.

Ἐπίσης ὁ Πρόεδρος τῷ παρατηρεῖ
ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ θέ-
μα του.

Μετὰ ταῦτα τίθεται ἡ πρότασις
εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἐπέρχεται ἰσοψη-
φία, τῶν τριῶν Ὁθωμανῶν ψηφισάν-
των μετὰ τῶν ἐπισήμων μελῶν. Ὁ
Πρόεδρος λέγει ὅτι δίδει τὴν νικῶσαν
ψήφον κατὰ τῆς προτάσεως καὶ οὕτω
τὸ ψήφισμα τοῦ κ. Λιασίδου ἀπαρρί-
πτεται.

Δευτέρᾳ διάταξις τῆς ἡμέρας εἶναι
τὸ νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως
τοῦ περὶ ἀγροφυλάκων νόμου τοῦ
1885».

Κόλλυερ, προτείνων τὴν ἀνάγνω-
σιν τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι πέρυ-
σιν ἤχθη περὶ τοῦ θέματος τούτου
νομοσχέδιον, ἀλλ' ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ
γίνεται ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων

τακτικώτερες, νὰ γείνωσιν οὗτοι ὑπε-
ρέται τῆς Κυβερν. καὶ νὰ ὑπάρχη
κατάλληλος ἐτοπτεία ἐπ' αὐτῶν. Ὁ
νόμος τοῦ 1885 εἶχε κάλλιστον σκο-
πὸν, διότι ἕκαστον χωρίον ἔπρεπε νὰ
ἔχῃ ἀγροφύλακα. Πρὸς σύνταξιν ἐκεί-
νου ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη προσώπων
ἐχόντων δικαίωμα νὰ ὁμιλῶσι μετ'
αὐθεντικότητος περὶ γεωργικῶν ζη-
τημάτων, οἷος ἦτο ὁ μακαρίτης Κι-
τίου Κυπριανός. — Μετὰ ταῦτα λέγει
πολλὰ ἄλλα περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νέ-
ου νομοσχεδίου, ὅπερ εἰσάγει, καὶ ζη-
τεῖ τὴν ἀνάγνωσίν του.

Λιασιδης, προτείνει ν' ἀναβληθῇ
μέχρι τῆς Τετάρτης.

Κόλλυερ, λέγει ὅτι εἶναι καλλίτε-
ρον ν' ἀναγνωσθῇ καὶ εἴτα νὰ προτα-
θῇ ἡ ἀναβολή.

Ὁ Πρόεδρος παρατηρεῖ ὅτι δὲν
δύναται ἄλλος νὰ ζητήσῃ ἀναβολὴν
δι' ὠρισμένην ἡμέραν, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ
ζητήσῃ τὴν ἀναβολήν, ἡ δὲ ἡμέρα νὰ
ὀρισθῇ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ.

Γίνεται εἴτα παραδεκτὴ ἡ περὶ ἀ-
ναβολῆς πρότασις καὶ ὁ κ. Κόλλυερ
προτείνει ὡς ἡμέραν τὴν Τετάρτην
τῆς προσεχοῦς ἐβδομάδος. Εἴτα ἀνα-
βάλλεται καὶ τὸ Συμβούλιον δι' αὐ-
ριον.